

NVE
PB 5091 Majorstuen
0301 Oslo
nve@nve.no

Bergen 4.9.2014

Høringsuttalelse på konsesjonssøknad Stjernesbekken kraftverk NVE saksnr: 201300094
Norges Miljøvernforbund (NMF) vil primært ha avslag på innvilgelse av konsesjonssøknad da landet har overskudd av elektrisk kraft. Subsidiært krever Miljøvernforbundet minstevannsføring i Krossåa på strekningen fra vanninntak ned til samløp Rotla, og vi krever mer vannslipp /minstevannsføring i Rotla på strekningen som er berørt før munning til Nea.

Vår felles eiendom, den storslåtte naturen med fjell og fjord bundet sammen av fosser, elver og bekker forsvinner bit for bit. Denne naturarven raseres i et skremmende tempo. Alle disse nye elvekraftverkene, bekkekraftverkene og vindkraftverkene trenger et kraftig utbygd overføringsnett. Nettleieregningen for denne unødvendige utbyggingen av kraft i et land med kraftoverskudd, rammer både folk flest og lokal næringsvirksomhet. Via såkalte grønne sertifikater har folk måttet tvangssubsidere kraftutbygging vi ikke trenger og på toppen kommer regningen for kraftledninger. Når man nå går løs på mindre vassdrag så ødelegger man et av landets fortrinn. Flott natur. Verditapet som forringelsen av uberørt natur har for fastboende, hytteiere og turister kan ikke kun måles i tapte inntekter fra turister, men må også ta med naturens egenverdi og at folks mulighet til å bruke og beskue dette gratis har stor verdi i seg selv. Nasjonen Norge er også selvforsynt med elektrisk kraft og vil forbli dette med mindre store deler av sokkelen elektrifiseres. Elektrifiseringen av gjenværende petroleumsreserver er en dyr og unødvendig form for å grønnvaske norske klimagassutslipp. Det er følgelig ikke noe behov for å bygge ut enda mer.

Momenter som man bør legge til grunn i forhold til det omsøkte inngrepet:

1. Sumvirkninger i Krossåa /Rotla; eksisterende inngrep og endringer i vannføring. Krav om minstevannsføring i Krossåa og i Rotla ved gjennomføring av planlagte inngrep.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:		Region Sør / Øst	Region Nord-Norge
Postboks 593	Tlf: 55 30 67 00	Postboks 9261	Postboks 446
5806 BERGEN	Faks: 55 30 67 01	Grønland	9255 TROMSØ
Skutevikshoder 24		0134 OSLO	
Bank: 9521.05.71982	Org.nr. 871 351 082 MVA	Tlf: 55 30 67 00	Tlf: 913 57 125
Internett: www.nmf.no	Epost: nmf@nmf.no	Epost: oslo@nmf.no	Epost: nord@nmf.no

Det er i dag store miljøkonsekvenser pga regulering i Krossåa og Rotla (Bongard m.fl. 1994, Arnekleiv m.fl. 2008). 90 % av vannføringen er fraført på strekninger i Rotla; noe som har ført til markante endringer i det biologiske mangfoldet uttrykt ved bunndyrsamfunn (Bongard m.fl. 1994). Introdusert, svartelistet ørekyte (*Phoxinus phoxinus*) er påvist i vassdragssystemene (Arnekleiv m.fl. 2008). Det er ingen minstevannsføring etter det vi kan se i Krossåa etter vanninntak til Sternesbekken. Summen av inngrep og endringer i disse vassdragssystemene er nå såvidt store at avbøtende tiltak nå må gjennomføres. Vi krever minstevannsføring i Krossåa på strekningen fra vanninntak ned til samløp Rotla, og vi krever mer vannslipp/minstevannsføring i Rotla på strekningen som er berørt før munning til Nea. Dette for å øke biologisk mangfold, styrke ørretbestanden, og svekke ørekytas vilkår for å etablere levedyktige bestander. Arnekleiv m.fl. (2008) viser til at reguleringen av Rotla, i form av mindre vannslipp og terskelbassenger som favoriserer ørekytas livshistoriestrategi. Reguleringen kan derfor være en direkte årsak til at arten dominerer i enkelte områder av elva i dag.

2. Bunndyr. Hvor er data på bunndyr fra Sternesbekken?

En skal ikke undervurdere potensialet for eventuelle rødlistede bunndyrarter å være til stede i Sternesbekken i dag. Vårfluearten *Hydropsyche silfvenii* som har vært registrert i Rotla like ved (Arnekleiv m.fl. 2008). Arten var oppført på den norske rødlista som nær truet (Kålås m.fl. 2006). Det finnes ingen bunndyrdata fra Sternesbekken etter det vi er kjent med. Sternesbekken kan ha regionalt eller nasjonalt sjeldne makroinvertebrater som vi aldri vil få kunnskap om hvorvidt var til stede dersom omsøkte inngrep gjennomføres uten videre. Det ble dokumentert at enkelte bunndyrarter aldri ble registrert igjen etter reguleringen av Rotla (Bongard m. fl. 1994, Arnekleiv m.fl. 2008). Konsulentrapporten utført av Sweco (vedlegg 14) beskriver overfladisk konsekvenser av inngrepet, og bærer preg av å ha et svært fattig (om i det hele tatt noe) datagrunnlag for sine konklusjoner hva gjelder biologisk mangfold i vassdraget.

3. Vannmengde etter inngrep.

I konsesjonsøknaden: «Vannføringen i Sternesbekken vil bli redusert store deler av året sammenlignet med situasjonen etter utbygging av Nedre Nea. Avrenningen fra hele lokalfeltet vil likevel fortsatt gå i Sternesbekken, slik at det foreslås ikke slipping av minstevannsføring i tillegg til denne naturlige vannføringen». Sternesbekken har et meget lite restfelt, og vil i praksis gå tørr etter inngrepet dersom, omsøkte alternativ gjennomføres. Vi er i et fjellområde med hard vinter, og bunnfrysing vil være garantert. Ingen akvatiske bunndyr (eller andre med helårslivssyklus) i Sternesbekken vil kunne leve der etter reguleringen dersom ikke minstevannsføring innføres.

4. Vanndirektivet.

Vi kan ikke se at inngrepet er vurdert etter vannforskriften / vanndirektivet, og mulighetene for å oppnå God økologisk tilstand, subsidiært Godt økologisk potensiale, for denne type inngrep. Vi mener miljømål etter vanndirektivet må synliggjøres, og det må avklares om vannforekomsten tilhører SMVF (Sterkt Modifiserte Vannforekomster) og fastsettes miljømål for vannforekomsten etter inngrepet FØR inngrepet iverksettes

Konklusjon:

Miljøvernforbundet krever primært avslag på omsøkte inngrep. Miljøvernforbundet krever et bedre datagrunnlag for biologisk mangfold før omsøkte inngrep og endringer kan vurderes å tillates. Dersom omsøkte regulering iverksettes, krever vi at avbøtende tiltak i form av minstevannsføring i Sternesbekken. Denne må settes så stor at vassdraget ikke bunnfryser vinterstid. Økt vannslipp i allerede påvirkede Krossåa og Rotla vil være maktpåliggende. Ørekyte kan ha etablert seg i området, og vi krever at ørret må gis bedre livsvilkår for å konkurrere med denne svartelistede, introduserte fiskearten.

Miljøvennlig hilsen

Kurt W. Oddekalv
Leder

Arne Roger Hansen
Saksbehandler